

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผล อภิปรายผล การวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล การวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

Rajabhat Mahasarakham University

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน
2. เพื่อหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียน เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2544 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ แยกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 65 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน
รวม 102 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากรแบบหลายขั้นตอน และแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่ง โดยใช้ตารางสำเร็จของเครซีและมอร์แกน ได้จำนวนทั้งสิ้น 90 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนใช้ผู้บริหาร 1 คน และครูผู้สอน 1 คน เป็นหน่วยการสุ่ม ได้ผู้บริหาร 90 คน และครูผู้สอน 90 คน รวมจำนวน 180 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 ขนาดโรงเรียน แยกเป็น ขนาดใหญ่กับขนาดกลาง
2.1.2 ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น ผู้บริหารโรงเรียนกับ
ครูผู้สอน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการ
ปฏิรูปการศึกษา ในด้านการบริหารงานห้องคอมพิวเตอร์ ด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้าน
กระบวนการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ และด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลไปคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- 1.1 ค่าร้อยละ
- 1.2 ค่าเฉลี่ย
- 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยวิธีของครอนบัก และความเชื่อมั่นรายข้อโดยวิธี Item – Total Correlation

1.5 สถิติเปรียบเทียบวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของครอนบัก และโดยวิธี Item – Total Correlation

2.2 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา นำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

2.3 ใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

3.51 – 4.00 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

2.51 – 3.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติมาก

1.51 – 2.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติน้อย

1.00 – 1.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีด้านการบริหารงานห้องคอมพิวเตอร์ สูงสุด และต่ำสุด คือ ด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ แต่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ สูงสุด และต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานห้องคอมพิวเตอร์ ด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านกระบวนการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ และด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ และรวมทุกด้าน พบว่า ไม่มีค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกระบวนการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ ด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ ด้านบริหารงานห้องคอมพิวเตอร์ และด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดลย์เดช ฐานะ (2543 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดปัจจัยสนับสนุนกิจกรรม ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการนิเทศติดตามผลและให้ความสำคัญมากทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ประกอบกับโรงเรียนมีการตื่นตัวกับการปฏิรูปการศึกษา จึงอภิปรายผลรวมเป็นรายด้านและรายชื่อ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานห้องคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงตามลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับ ได้แก่ มีสนับสนุนให้ครูผู้สอนเกิดความมุ่งมั่น และพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ชัดเจน ตรงตามศักยภาพผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียนและตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ผลการวิจัยสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 :

54-55) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการบริหารโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนา และงานวิจัยของ ชลธิชา ไชยวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียนมีการวางแผนการใช้หลักสูตรศึกษารายละเอียดของหลักสูตร จัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน / บันทึกการสอน โดยยึดแนวทางจากแนวการจัดกิจกรรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ และปรับให้เข้ากับสภาพโรงเรียนและนักเรียน และไม่สอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539:162) กล่าวไว้ว่า กำหนดการสอนเป็นการวางแผนเตรียมการสอนระยะยาว มักจะครอบคลุมเนื้อหาสาระค่อนข้างกว้าง กำหนดการสอนจะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนได้ทราบว่าจะตลอดทั้งปีการศึกษาหรือภาคเรียนจะมีการเรียนการสอนอะไรบ้าง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่สุด ที่จะทำให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะเป็นผู้ที่เอาหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนกับนักเรียนจริง ๆ ส่วนผลการวิจัยที่พบว่ามีการศึกษาข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจากการดำเนินงานที่ผ่านมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ แก่นทรัพย์ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ศึกษานิเทศก์ ดำเนินการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์ปัญหา ประเมินความต้องการจำเป็นจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่าง ยังมองเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ที่ทำให้ทราบว่าหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน บรรลุผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด และใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูได้

ผลวิจัยอันดับต่ำสุด คือ มีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบทันต่อเหตุการณ์และต่อเนื่อง ผลการวิจัยสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 54-55) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการบริหารโรงเรียน มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน ตัวบ่งชี้ จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และต่อเนื่อง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การปฏิรูปการศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ในเรื่องการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และสังคม จึงได้เข้าใจในแนวทางปฏิบัติ

1.2 ด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงตามลำดับจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ เรื่องนักเรียนมีการพัฒนาความรู้พื้นฐานเหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน และตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จัดให้มีการวัดและประเมินผลมุ่งพัฒนาผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญและทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และจัดให้มีการปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนในโรงเรียนและท้องถิ่น ผลการวิจัยสอดคล้องกับ สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2544 : 8-9) ได้สรุปว่า การปฏิรูปการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญแก่หลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ตรงกับจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด และงานวิจัยของ สุนิสา กาญจนนิยม (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร โรงเรียนมีการวางแผนการจัดหลักสูตร โดยสนับสนุนให้ความรู้เพิ่มเติม เตรียมสถานที่ที่ใช้สอนโดยจัดเป็นห้องคอมพิวเตอร์ จัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และกระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 71-72) ได้กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ตามหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของเครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนมีทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยการพัฒนาทักษะคอมพิวเตอร์แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัด เพื่อให้ครูสามารถใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ได้มากขึ้น

ส่วนผลวิจัยอันดับต่ำสุด คือ จำนวนคาบเวลาเรียนไม่มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา ไชยวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ปัญหาที่พบ คือ เวลาที่ใช้สอนไม่เพียงพอและเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้องบ่อย และสุนิสา กาญจนนิยม (2539: บทคัดย่อ) ปัญหาที่พบ คือ ขาดครูผู้สอนและเวลาที่ใช้สอนไม่เพียงพอ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรพื้นฐานคอมพิวเตอร์ได้กำหนดไว้ในกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การจัดคาบเวลาเรียน รวม 200 คาบต่อปี เป็นการกำหนดน้อยเกินไป จึงทำให้เวลาสอนไม่เหมาะสม และเพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงตามลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับ ได้แก่ จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกคิด ได้ปฏิบัติจริง และได้ประเมินตนเอง จัดการเรียนการสอน

ให้นักเรียนเรียนรู้และทำงานร่วมกันโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม และวางแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น แต่สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 42-43) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างครบถ้วนรอบด้านนั้น ครูต้องเป็นกัลยาณมิตรรักเมตตาเอาใจใส่ต่อนักเรียน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบเป็นขั้นตอนโดยมีการวางแผนการสอนที่นำข้อมูลทั้งจากหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542 : 149-150) กล่าวถึง หลักการ แนวคิด และกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา ต้องจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุขมีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและชุมชน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจ เสริมแรงให้ผู้เรียน รักการเรียนรู้ รู้วิธีการเรียนรู้ มีส่วนร่วม มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อปรับปรุงตนเอง และยอมรับผู้อื่น สามารถสร้างสรรค์สะสมองค์ความรู้ด้วยตนเอง พัฒนากระบวนการคิดระดับสูง ฝึกปฏิบัติจริง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สังคมโลกมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเทคโนโลยีมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาแบบดั้งเดิม ไปสู่การศึกษาที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

ผลการวิจัยอันดับต่ำสุด คือ การจัดการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี จำพืด (2539 : 80-87) พบว่า ผู้บริหาร การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ในเรื่องการให้ครอบครัว ชุมชน และเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 54-55) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการบริหารโรงเรียน มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนประสานความร่วมมือกันจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน ตัวบ่งชี้ ดำเนินการเพื่อประสานงานร่วมมือกับ กรรมการโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานอื่นในการพัฒนาโรงเรียน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเนตร สีหามู ที่พบว่า โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชน องค์กรท้องถิ่น หน่วยงาน เอกชน สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้มีเพียงพออยู่ในระดับน้อย ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ยังมองเห็นความสำคัญของ ครอบครัว ชุมชน เอกชน และสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

1.4 ด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทุกข้อเมื่อเรียงตามลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับ ได้แก่ เรื่องการปกครองดูแลความประพฤติ การเล่าเรียน ความปลอดภัยของนักเรียน และรักษาวินัยในตนเอง ผลการวิจัยสอดคล้องกับ สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2544 : 8-9) ได้กล่าวถึง ความสำคัญกับการปฏิรูปด้านการปฏิรูปครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยถือว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง เน้นมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผลวิจัยที่พบว่า จัดทำงานธุรการ งานระเบียบนักเรียน งานวิชาการ และงานวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระเบียบ และการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง จัดทำแฟ้มสะสมผลงานอย่างถูกวิธีนำผลการวัดและประเมินมาเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาและพัฒนา สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 15) ได้สรุปว่า ผลสาระสำคัญจากการสัมมนาทิศทางการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า ผลการสัมมนาทำให้มองเห็นภาพและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ชัดเจนขึ้นทุกด้าน เป็นต้นว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทยสังคมโลก การจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน กรมวิชาการจะนำความคิดอันเป็นประโยชน์ ไปจัดทำเป็นกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย โครงสร้างมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การประเมินและการกำกับติดตามเพื่อพัฒนาคนให้มีความสุข ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ส่วนผลวิจัยอันดับต่ำสุด คือ ชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับบริการในการจัดการศึกษา เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าชุมชนในเขตบริการ และบุคลากรที่มีอยู่ของหน่วยงานในสังกัด ขาดผู้รู้และเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพคน ให้มีคุณลักษณะที่สามารถสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลวิจัยที่สอดคล้องกับ ชนวัฒน์ ศรีสอาน (2541 : 44) กล่าวว่า องค์กรยุคใหม่มีความสัมพันธ์กับระบบคอมพิวเตอร์ ประกอบกับเหตุผลที่นักคอมพิวเตอร์เป็นกลุ่มอาชีพ ที่มีความพร้อมสูงสุดต่อการเป็นหัวขบวนขององค์กรเรียนรู้ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้โดยเร็วที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีต่อการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานห้องคอมพิวเตอร์ ด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านกระบวนการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ และด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ และรวมทุกด้าน พบว่า ไม่มีค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับขนาดโรงเรียนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ คล้ายแย้ม (2534 : 59-62) ผลการวิจัยพบว่า ด้านความคาดหวังกับความเป็นไปในการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน ไม่มีความแตกต่างกัน และพบพร บำรุงจิต (2542 : 66) ที่พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา กระบวนการปฏิรูปการศึกษา และความคาดหวังในความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคของการปฏิรูปการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก ธัญญาวินิชกุล (2540 : 106) ผลการวิจัยพบว่า การใช้ชุดฝึกทักษะด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์กับชุดฝึกในห้องปฏิบัติการวิชาสถิติติดต่อกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยค่าเฉลี่ยการใช้ชุดฝึกทักษะด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยในการใช้ชุดฝึกในห้องปฏิบัติการวิชาสถิติติดต่อกัน และคนาวรรณ ประเสริฐยิ่ง (2543 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคาดหวังของครูต่อการจัดหลักสูตรอบรมคอมพิวเตอร์ จำแนกตามตัวแปรลักษณะสายงานสอน และประสบการณ์ทางคอมพิวเตอร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นตรงกันว่า การปฏิรูปการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องเริ่มดำเนินการตามนโยบายอย่างจริงจัง ในการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เตรียมการวางแผน และปฏิบัติแล้วในระดับหนึ่ง โดยทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนได้ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จึงอาจเป็นเหตุให้ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความเห็นไปในทำนองเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า มีด้านที่อันดับต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตร คอมพิวเตอร์ควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญให้มาก โดยจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตร วิจัยชุมชนมีส่วนร่วมและจัดอบรมด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา

1.2 ข้อค้นพบที่อยู่ในอันดับต่ำสุด คือ เรื่องของชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับ บริการในการจัดการศึกษา โรงเรียนควรหาแนวทางพัฒนาให้สูงขึ้น ดังนี้

1.2.1 เปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานการดำเนินงาน ห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา

1.2.2 เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดหางบประมาณ เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องคอมพิวเตอร์ ในรูปคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.3 ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น และ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

1.2.4 ควรจัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรโดยการจัดอบรมและศึกษาดูงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหา แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของ การบริหารโครงการด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น และโรงเรียนในสังกัดกรมอื่น ๆ ด้วย เพื่อนำผล การวิจัยมาเปรียบเทียบ

2.2 ควรศึกษาความต้องการและรูปแบบที่พึงประสงค์ของการดำเนินงาน ห้องคอมพิวเตอร์ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานด้านนี้